

IZ RIBARSKE PRAKSE

IZ POSLOVNOG UDRUŽENJA

PERO POGRMILOVIĆ, Zagreb

Potpisani samoupravni sporazumi o osnovama i mjerilima za raspodjelu dohotka i osobnih dohodaka u organizacijama slatkovodnog ribarstva

Usvajanjem zkona o samoupravnim sporazumima i društvenim dogovorima o raspoređivanju dohotka i raspodjeli sredstava za osobne dohotke razvila se unutar Udruženja živa aktivnost i zainteresiranost za ove vrlo važne akte za ovu granu privrede.

Rasprave o ovim pitanjima počele su krajem 1971. godine. To je bila glavna tema na mnogim sjednicama komisija, Izvršnog i Upravnog odbora Poslovnog Udruženja. Naime, želja svih organizacija grane slatkovodnog ribarstva, s obzirom da su za sve njih uvjeti rada i života gotovo podjednaki, bez obzira na sjedište poduzeća i mjesto boravka, bila je da se ide na izradu samoupravnog sporazuma o raspoređivanju dohotka i raspodjeli sredstava za osobne dohotke za cijelu granu slatkovodnog ribarstva na nivou SFRJ. Zanimljivo je spomenuti da se nijedna organizacija slatkovodnog ribarstva u SFRJ nije ni pokušala oduprijeti tom sporazumu. Sve su bile plebiscitarno za to, da se izradi jedinstven samoupravni sporazum za sve organizacije slatkovodnog ribarstva u SFRJ i to proizvodne, trgovinske, naučnu službu i Poslovno Udruženje. No, unatoč volji i opravdanoj potrebi i želji, do ovog nije moglo doći, i to samo zbog republičkih granica i njihovih posebnih propisa. Od samog početka predstavnici ove grane privrede pokušavali su uvjeriti predstavnike Republičkog Izvršnog vijeća, Vijeća Saveza Sindikata i privredne Komore i savezne organe o manjkavosti i nepotpunosti ovih propisa, no to su ostali samo pokušaji. Istina, svi su oni smatrali da su to svrsishodni i opravdani zahtjevi i obećivali da će svi u svojoj nadležnosti poduzeti potrebno da dođe do međurepubličkog društvenog dogovora, do kojeg još dosad nije došlo. Taj odnos uvjetovao je da su ribarske organizacije potpisale sporazume tek u oktobru 1972. g. i to separatno po Republikama i Pokrajinama.

Ilustracije radi objavljujemo tekst samoupravnog sporazuma potpisanog u Zagrebu 17. X 1972. godine koji važi za organizacije slatkovodnog ribarstva SR Hrvatske.

Ovaj sporazum potpisalo je sedam organizacija, i to:

Ribnjačarstvo »Končanica« — Veliki Ždenci,
Ribnjačarstvo »Siščani« — Čazma,
Kornatexport-import — Poslovno Udruženje privrednih organizacija slatkovodnog ribarstva Zagreb,
Ribnjačarstvo »Poljana« — Kaniška Iva,
»Ribarstvo« poduzeće za promet ribom Osijek.

Van ovog sporazuma i dalje su ostale organizacije Slatkovodnog ribarstva koje se nalaze u sastavu pojedinih poljoprivrednih kombinata.

Tekst samoupravnog sporazuma glasi:

* * *

Na osnovu člana 1. i člana 3. Zakona o samoupravnim sporazumima i društvenim dogovorima o raspoređivanju dohotka i raspodjeli sredstava za osobne dohotke (Narodne novine SRH broj 34/71), a u skladu sa odredbama Općedruštvenog dogovora o raspoređivanju dohotka i raspodjeli sredstava za osobne dohotke (Narodne novine FRH broj 17/72). — osnovne organizacije udruženog rada grane slatkovodnog ribarstva zaključuju

SAMOUPRAVNI SPORAZUM

**o osnovama i mjerilima za raspodjelu dohotka
i osobnih dohodaka**

I UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovim samoupravnim sporazumom osnovne organizacije udruženog rada grane slatkovodnog ribarstva i to proizvodne ribarske organizacije, organizacije za promet ribom, naučne ribarske institucije i Poslovno Udruženje privrednih organizacija slatkovodnog ribarstva (u daljnjem tekstu »organizacije«) utvrđuju osnove za stjecanje dohotka i njegovu raspodjelu te osnove za raspodjelu osobnih dohodaka.

Član 2.

Sporazumom se u skladu sa zakonima i društvenim dogovorima utvrđuju:

Osnovi i mjerila za raspodjelu dohotka

Osnovi i mjerila za raspodjelu osobnih dohodaka.

Član 3.

Osnovi i mjerila utvrđeni ovim sporazumom kao i druge odredbe sporazuma jednako se odnose i primjenjuju na sve organizacije iz člana 1. u koliko za pojedine organizacije, odnosno grupu organizacija nije drugačije ovim sporazumom utvrđeno.

II UTVRĐIVANJE I RASPODJELA DOHOTKA

Član 4.

Organizacije se obavezuju da će saglasno društvenim dogovorima i ovim sporazumom svojim samoupravnim aktima o raspodjeli dohotka i osobnih dohodaka obezbijediti:

— da organizacija koja ostvaruje veći dohodak po radniku od dohotka po radniku u privredi, izdvaja relativno više za proširivanje materijalne osnove rada uz istovremeni porast osobnih dohodaka,

— da organizacija koja ostvaruje manji dohodak po radniku u privredi može izdvajati relativno manje za proširivanje materijalne osnove rada, s tim da i osobni dohodak po radniku u toj organizaciji bude manji od prosječnog osobnog dohotka po radniku u privredi.

Član 5.

Dohodak u smislu ovog Sporazuma predstavlja iznos koji se dobije kada se od ukupnog prihoda odbaju troškovi poslovanja, amortizacija, ugovorne i zakonske obveze i tome iznosu doda iznos amortizacije iznad propisanih minimalnih stopa.

Član 6.

Raspodjela dohotka vrši se zavisno o ostavrenom dohotku uvjetno kvalificiranog radnika u odnosu na prosječno ostvareni dohodak po uvjetno kvalificiranom radniku u privredi Republike. Sredstva koja se izdvajaju na osobne dohotke ne mogu premašiti iznose dobivene prema mjerilima za SR Hrvatsku.

U slučaju da je indeks dohotka po pojedinoj organizaciji niži od prosječnog u privredi Republike primjenjivat će se niže razrađena mjerila.

Ra raspoređivanje dohotka na dio za osobne dohotke i fondove po jednom uvjento kvalificiranom radniku:

U organizacijama u kojima indeks dohotka po UKR prema dohotku po UKR u privredi Republike utekućoj godini iznosi u postocima	Visina bruto OD po UKR u organizacijama prema bruto OD po UKR u privredi Republike može iznositi najviše u postocima
Do 50	65
Preko 50— 60	65+1,5 za svaki indeksni poen dohotka iznad 50
„ 60 —70	80+1
„ 70— 80	90+0,50
„ 80— 90	95+0,30
„ 90—100	98+0,20

Raspoređivanje dohotka kad je indeks dohotka po uvjetno kvalificiranom radniku u odnosu na ostvareni dohodak po uvjetno kvalificiranom radniku u privredi SR Hrvatske veći od 100, vrši se prema skali iz člana 15. Općeg društvenog dogovora.

Član 7.

Iznos dohotka po uvjetno kvalificiranom radniku dobiva se dijeljenjem dohotka brojem uslovno kvalificiranih radnika.

Broj uvjetno kvalificiranih radnika iz prethodnog stava utvrđuje se množenjem prosječnog broja zaposlenih radnika iste kvalifikacije odgovarajućim koeficijentom i sabiranjem tako dobivenih brojeva.

Prosječan broj zaposlenih radnika utvrđuje se tako, da se ukupan broj ostvarenih sati rada svakog radnika u radnom odnosu u određenom periodu dijeli sa brojem sati koji odgovara 42-satnom sedmičnom radnom vremenu jednog radnika za taj period.

Na isti način utvrđuje se prosječan broj zaposlenih radnika angažiranih na sezonskim poslovima, kao i radnika u građansko-pravnom odnosu.

Član 8.

Kvalifikacijom radnika u ovom sporazumu smatra se:

— stepen školskog obrazovanja odnosno druge stručne spreme stečene ili priznate na način utvrđen posebnim propisom,

— stepen osposobljenosti za vršenje radnog mjesta polukvalificiranog radnika i kvalificiranog radnika stečen odnosno priznat prema odredbama općeg akta radne organizacije.

Član 9.

Stupanj stručne osposobljenosti stečen na način i po postupku iz prethodnog člana priznaje se radniku isključivo u organizaciji i za vrijeme rada na tim i sličnim poslovima.

Član 10.

Opći akt organizacije za stecanje interne kvalifikacije mora sadržavati slijedeće odredbe:

— Opći program za kvalificiranog radnika koji obuhvaća osnovno znanje iz Usatvnog uređenja i radnog zakonodavstva, zaštite na radu organizacije, poznavanje tehnologije u organizaciji:

- stručni dio programa
- organ za provjeru znanja
- način provjere znanja.

Član 11.

Za preračunavanje radnika na broj uvjetno kvalificiranih radnika u SRH utvrđuje se slijedeći koeficijenti za:

— doktora nauka	2,533
— specijaliste i magistre nauka	2,200
— radnike visokog stručnog obrazovanja	2,033
— radnike višeg stručnog obrazovanja	1,533
— radnike srednjeg stručnog obrazovanja	1,133
— radnike nižeg stručnog obrazovanja	0,800
— visoko kvalificirane radnike	1,400
— kvalificirane radnike	1,000
— priučene radnike	0,767
— nekvalificirane radnike	0,667

Koeficijenti utvrđeni u ovom članu primjenjuju se samo za izračunavanje broja uvjetno kvalificiranih radnika i ne predstavljaju osnovni mjerilo za određivanje pojedinačnih osnova za raspodjelu.

Član 12.

Iz dohotka se podmiruju ugovorne i zakonske obaveze koje organizacije slatkodnog ribarstva plaćaju u visini utvrđenoj posebnim dogovorima, odnosno u visini određenoj zakonom.

Član 13.

Iznos dohotka, koji preostaje nakon podmirenja ugovornih i zakonskih obveza, dijeli se na:

1. Sredstva za osobne dohotke
2. Fondove

Član 14.

Organizacije mogu raspodjeljivati samo onaj dohodak koji predstavlja rezultat rada i zalaganja radnika i organizacije.

Smatrat će se da nije rezultat rada i zalaganje dio dohotka koji je rezultat izmjene instrumenata, znatnog povećanja cijena iznad planiranih, kao i drugih razloga na koje nisu radnici utjecali.

Dio dohotka koji je nastao utjecajem faktora iz prethodnog stava utvrđuje organizacija, koja donosi i odluku o njegovom izdvajanju u poslovni fond prije raspodjele dohotka.

III OSNOVI I MJERILA ZA UTVRĐIVANJE DONJE GRANICE USPJESNOSTI POSLOVANJA

Član 15.

Minimalni dohodak određen je donjom granicom uspješnosti poslovanja kao iznos koji osigurava:

- Osobne dohotke u visini 60% od prosječno ostvarenog osobnog dohotka u privredi SRH-e,
- Fondove u visini od 2% prosječno angažiranih poslovnih sredstava.

Član 16.

Osobni dohodak u visini od 60% prosječnog osobnog dohotka ostvarenog u privredi SRH-e predstavlja najniži iznos osobnog dohotka po UK radniku u organizaciji, te njegovo neostvarivanje predstavlja zahtjev za poduzimanje posebnih mjera sanacije.

Član 17.

Dio dohotka koji preostaje nakon izdvajanja za osobne dohotke treba da iznosi najmanje 2% od prosječno angažiranih poslovnih sredstava, čime se osigurava minimalna idvajanja za reprodukciju. Neostvarenje minimalne akumulacije povlači za sobom izvanredne mjere sanacije.

Član 18.

Kada organizacija ili organizacije potpisnice ovog Sporazuma postižu minimalne rezultate poslovanja (član 16. i 17. ovog Sporazuma), zajednički organ grupacije upoznat će potpisnice Sporazuma s uzrocima nastalih ekonomskih teškoća i predložiti će način i mjere za sanaciju.

IV MJERILA ZA UTVRĐIVANJE I RASPODJELU OSOBNIH DOHODAKA

Član 19.

Sredstva za osobne dohotke raspodjeljuju se prema učinku i rezultatu rada radnika i radne organizacije.

U smislu prethodnog stava osobni dohoci utvrđuju se ovisno o:

- izvršenju planiranih radova (realizaciji plana)
- postignutom rezultatu na osnovi obračuna dohotka.

Član 20.

Kao osnovica za obračun osobnih dohodaka po učinku uzimaju se startne vrijednosti radnih mjesta utvrđene analitičkom procjenom radnih mjesta ili drugom odgovarajućom metodom i to na osnovi:

- složenosti posla mjerenoj prema školskoj i prema stručnoj spremi potrebnoj za njegovo obavljanje,
- stupnju odgovornosti radnika na radnom mjestu,
- fizičkog i drugog napora potrebnog za obavljanje poslova,
- drugih uvjeta rada na radnom mjestu.

U svrhu utvrđivanja vrijednosti radnog mjesta vrši se prethodno popis i opis poslova na svakom radnom mjestu. (Analitička procjena radnih mjesta).

Član 21.

Osobni dohodak radnika za rad sa punim radnim vremenom (182 sata mjesečno) ne može biti niži od 1.000.— dinara.

Iznos osobnog dohotka iz prethodnog stava svake se godine povećava za postotak porasta prosječnih nominalnih osobnih dohodaka u privredi Republike u prethodnoj godini.

Član 22.

Najviši osobni dohoci u organizacijama udruženog rada treba da zavise već prema funkciji radnog mjesta:

- o broju i kvalifikacionoj strukturi zaposlenih, opsegu poslovanja, izvršenju planskih zadataka, visini ostvarenog neto dohotka po uvjetno kvalificiranom radniku, izvršenju planiranog dohotka, visini angažiranih sredstava po radniku, uvjeta rada i sličnim osnovima i mjerilima koje će potpisnici Sporazuma potanje regulirati svojim općim aktom.

Član 23.

Najviši osobni dohodak u prosjeku u obračunskom razdoblju — po svim osnovima i mjerilima i na bilo kojem radnom mjestu — ne može biti veći od četverostrukoga prosječnog osobnog dohotka u privredi Republike u prethodnoj godini.

Član 24.

Osnovna organizacija može odrediti najviši osobni dohodak prema niže navedenoj tabeli, ako ispunjava jedno od mjerila navedenih u članu 22. ovog sporazuma primjenom faktora u koloni 5 na prosječni osobni dohodak po uvjetno kvalificiranom radniku u privredi Republike u prethodnoj godini i to:

Ukupan prihod	Broj radnika	Proizvedeno kg ribe po UKR-u	Dohodak po UKR-u	Faktor za mogući najveći OD
1	2	3	4	5
do 3 mil.	do 30	do 10.000	do 30.000	3,—
preko 3 do 5 mil.	od 31 do 50	od 10.001 do 12.000	od 30.000 do 40.000	3,2
preko 5 do 7 mil.	od 51 do 70	od 12.001 do 14.000	od 40.000 do 50.000	3,5
preko 7 do 10 mil.	od 71 do 100	od 14.001 do 20.000	od 50.000 do 70.000	4,—
i više	i više	i više	i više	

Član 25.

Osobni dohodak za rad duži od punog radnog vremena za koji se ne utvrđuje učinak, može se povećati 25 do 50% od osobnog dohotka za redovno radno vrijeme.

Član 26.

Osobni dohodak za noćni rad između 22 i 5 sati uvećava se za 12,5% u odnosu na osobni dohodak za redovno radno vrijeme.

Član 27.

Naknada osobnog dohotka za vrijeme privremene spriječenosti za rad u vezi sa korištenjem zdravstvene zaštite, koja tereti sredstva radne organizacije, mora se isplaćivati najmanje u iznosu od 70% od prosječnog osobnog dohotka ostvarenog u prethodnoj godini.

V INVENTIVNI RAD

Član 28.

Radi unapređenja poslovanja i potpunijeg korištenja inventivnosti te znanja i sposobnosti svih radnika u udruženom radu, potpisnici Sporazuma će svojim Općim aktima odrediti osnove i mjerila za stimulaciju novatorstva, racionalizatorstva, pronalazaštva i svih ostalih oblika inventivnih prijedloga, tehničkih, finansijskih, komercijalnih, kadrovskih, organizacionih, ekonomskih i pravnih unapređenja, poboljšanja i korisnosti, putem kojih se postizava veća proizvodnost, smanjuju troškovi poslovanja, povećava efikasnost poslovanja, unapređuje sistem stimulacije, obračuna i raspodjele dohotka i osobnih dohodaka, poboljšavaju međuljudski odnosi ili se postizavaju korisnosti bilo koje vrste koje utječu na unapređenje poslovanja u najširem smislu.

Član 29.

Pravo na predlaganje imaju svi članovi kolektiva bez obzira na kvalifikaciju, funkciju ili radno mjesto, kao i svi građani SFRJ, u koliko svojim prijedlozima utječu na efikasnije privređivanje i brži razvoj organizacije udruženog rada.

Član 30.

Prijedlog koji se poklapa sa djelokrugom rada radnog mjesta radnika koji predlaže, može se prihvatiti kao poseban inventivni rad radnika samo u slučaju kada taj prijedlog po vrsti ili sadržaju operativnim planom nije dodijeljen radniku na neposredno rješavanje, a ako je problem povjeren radniku na rješavanje, onda tek u slučaju kada prijedlog po nivou i kvaliteti prelazi okvire očekivanog rezultata.

Član 31.

Predlagači, razrađivači prijedloga i neposredni realizatori prijedloga imaju pravo na novčanu participaciju i druge oblike nagrada i stimulativnih priznanja, ovisno o stupnju korisnosti njihovih prijedloga u vremenu jednogodišnje primjene.

Član 32.

Participacija radnika ili grupe radnika — predlagača i ostalih suradnika na realizaciji prijedloga obračunava se prema pravilniku organizacije udruženog rada primjenom regresivne ljestvice koja ne može započeti s manjom stimulacijom od 30% kod ostvarene jednogodišnje uštede od 1.000.— dinara.

Član 33.

Osnove za izračunavanje efekta prijedloga su:
— tehnička, ekonomska ili neka druga korisnost ili značaj prijedloga,
— opseg i moguće trajanje iskorištenja prijedloga,
— osobni doprinos predlagača na ostvarenju prijedloga,
— eventualna ograničenja, primjene prijedloga zbog deficirnosti materijala, proizvodnih kapaciteta, ograničenosti tržišta, i sl.
— finansijska sredstva koja je uložila OUR-a,
— utjecaj na opći progres ili humanost rada,
— ostale osnove ovisne o specifičnosti prijedloga i djelatnosti organizacije udruženog rada.

Član 34.

U slučaju kada nije moguće jasno utvrditi visinu finansijskog efekta prijedloga, predlagači i ostali suradnici na realizaciji prijedloga imaju pravo na nagradu čiju visinu određuje organ upravljanja organizacije udruženog rada ovisno od stupnja korisnosti prijedloga.

Član 35.

Sredstva za isplatu participacije i nagrada iz člana 28, 32, 33 i 34 mogu se izdvajati iz dohotka preko iznosa, koja se izdvajaju iz neto dohotka za osobne dohotke primjenom skale iz člana 6 ovog sporizuma i to samo za tehnička novatorstva i racionalizatorstva.

Sredstva za isplatu svih ostalih participacija i nagrade iz člana 28, 32, 33 i 34 isplaćuju se iz neto dohotka za osobne dohotke primjenom skale člana 6 ovog sporazuma.

Član 36.

Isplata participacije i nagrada mogu se isplaćivati i iznad najvišeg iznosa osobnog dohotka predviđenog člana 24. ovog Sporazuma i to samo za tehnička novatorstva i racionalizatorstva.

VI NAKNADA ZA MINULI RAD

Član 37.

Temeljem postavki Ustavnih amandmana, radnim ljudima u organizacijama slatkovodnog ribarstva priznaje se minuli rad uložen u razvoj slatkovodnog ribarstva i svojih radnih organizacija.

Naknada za minuli rad radnicima daje se u dva vida:

1. Dodatak na osobni dohodak prema ukupnom radnom stažu i radnom stažu u radnoj organizaciji.

2. Otpremnine za radnike prilikom odlaska u mirovinu.

Dodatak na osobni dohodak prema ukupnom radnom stažu i radnom stažu u radnoj organizaciji:

Prema ukupnom radnom stažu povećava se osnovica osobnog dohotka radnicima za svaku godinu radnog staža do 0,5% od osnovice osobnog dohotka.

Prema radnom stažu u privrednoj organizaciji za svaku godinu staža do 1,00% od osnovice osobnog dohotka.

Radniku koji odlazi u mirovinu pripada otpremnina ako je u radnoj organizaciji proveo na radu:

— 10—20 godina 1 mjesečni osobni dohodak

— 20—30 godina 1,5 (jedanipol) mjesečni osobni dohodak

— preko 30 do 40 godina 3 (tri) mjesečna osobna dohotka.

VII MJERILA ZA IZDVAJANJE SREDSTAVA U FONDOVE

Član 38.

Dio dohotka koji preostaje nakon izdvajanja sredstava za osobne dohotke i podmirenja obaveznih izdvajanja iz dohotka (fond zajedničkih rezervi i druge ugovorne i zakonske obaveze) radne organizacije raspoređuju u fondove i to:

1. poslovni fond
2. rezervni fond
3. fond zajedničke potrošnje.

Organizacije mogu u okviru pojedinog fonda formirati sredstva za posebne namjene.

Organizacije naučne službe mogu formirati fond za naučni rad.

Član 39.

U poslovni fond izdvajaju se sredstva za proširenje materijalne osnove rada uključujući anuitete, obveze iz zajmova za nerazvijene republike i pokrajine, obrtna sredstva i investicije.

Organizacije su dužne u poslovni fond unijeti najmanje 50% od dohotka koji preostaje nakon izdvajanja sredstava za osobne dohotke i rezervne fondove.

Član 40.

U rezervni fond izdvaja se obavezno 2% od ostvarenog dohotka.

Ako je dio dohotka koji preostane nakon podmirenja osobnih dohodaka, ugovornih i zakonskih obaveza kao i drugih izdataka prema općim propisima manji od 2% od ostvarenog dohotka, u rezervni fond izdvaja se samo taj dio dohotka.

Član 41.

Sredstva rezervnog fonda koriste se:

- za isplatu dospjelih obaveza u slučaju nelikvidnosti,
- za pokriće poslovnih gubitaka utvrđenih završnim računom,
- za isplatu osobnih dohodaka radnika,
- za druge potrebe predviđene općim propisima.

Član 42.

Sredstva fonda zajedničke potrošnje izdvojena prema članu 38 stav 3 ovog sporazuma koriste se za namjene prema članu 10 općedruštvenog dogovora i to:

- za regres za godišnje odmore i druga primanja u vezi sa godišnjim odmorima radnika,
- za dotacije zajedničkih putovanja i izleta koja se daju organizatorima izleta ili radnicima neposredno,
- fond solidarnosti,
- za ostala primanja koja se radnicima isplaćuju neposredno, osim
- z pomoć obiteljima bolesnih ili umrlih radnika, kao i za nagrade prilikom odlaska u mirovinu, naknade u vezi sa školovanjem i stručnim osposobljavanjem, te za djelomično pokriće troškova društvene prehrane radnika.

Član 43.

Najviši iznos isplata iz sredstava zajedničke potrošnje iz člana 42 ovog sporazuma za namjene iz stava, 1, 2, 3 i 4 ne može premašiti prosječan mjesečni neto iznos osobnog dohotka po radniku u priredi republike iz prethodne godine.

Član 44.

Fond solidarnosti organizacije udruženog rada formira se u okviru fonda zajedničke potrošnje, a služi za pružanje pomoći radnicima, čija primanja ne pružaju socijalnu sigurnost i stabilnost — prije svega radnicima sa više djece.

Općim aktom organizacije udruženog rada utvrdit će se uvjeti pod kojima je organizacija dužna formirati fond solidarnosti i odrediti kategorije radnika koji imaju pravo na pomoć.

Član 45.

Organizacije su dužne izdvajati za stambenu izgradnju najmanje 4% od iznosa bruto osobnih dohodaka, ukoliko odlukom nadležne općinske skupštine nije određen veća stopa.

VIII MJERILA ZA UTVRĐIVANJE OSOBNIH PRIMANJA KOJE TERETE MATERIJALNE TROŠKOVE

Član 46.

Dnevnice za službena putovanja u zemlji mogu se utvrđivati najviše od iznosa od 150.— dinara ili do 100.— dinara plus troškovi noćenja do 70.— dinara dnevno uz predočenje računa.

Član 47.

Dnevnice za službena putovanja u inozemstvo mogu se utvrđivati najviše do iznosa dnevnica koji se isplaćuju radnicima organa javne uprave.

Član 48.

Naknada za počecane troškove života i rada na terenu (terenski dodatak) može se utvrđivati najviše do iznosa od 40.— dinara dnevno.

Konkretnu visinu terenskog dodatka utvrđuje organizacija ovisno o stvarnim troškovima života na određenom radilištu. Ukoliko organizacija snosi troškove smještaja ili prehrane iznos terenskog dodatka razmjerno se smanjuje.

Odnos između najvišeg i najnižeg terenskog dodatka u istom mjestu ne može biti veći od 2 : 1.

Član 49.

Naknada za korištenje osobnog automobila u ličnom vlasništvu u službene svrhe može se utvrđivati najviše do iznosa 1,00 dinara po kilometru stvarno izvršene vožnje bez prava na paušalnu naknadu.

Član 50.

Naknada za troškove prijevoza na posao i s posla može se utvrđivati najviše do iznosa stvarnih troškova prijevoza sredstvima javnog prometa na određenoj relaciji. Ukoliko na relaciji nema sredstava javnog prometa, može se priznati naknada u visini mjesečne karte za sredstva javnog prometa na jednako udaljenosti.

Član 51.

Naknada za povećane troškove zbog odvojenog života od obitelji (dodatak za odvojeni život) može se utvrđivati najviše do iznosa od 500.— dinara mjesečno.

Radniku se ne može istodobno isplaćivati dodatak za odvojeni život i terenski dodatak.

Član 52.

Naknada za selidbene troškove može se utvrđivati najviše do iznosa stvarnih troškova prema računu za izvršenu selidbu.

Za službene premještaje i selidbe radnicima pripada cijela dnevnicica, a članovima obitelji ½ dnevnice.

IX POSEBNA MJERILA ZA UTVRĐIVANJE I RASPODJELU DOHOTKA POSLOVNOG UDRUŽENJA

Član 53.

Dohodak Poslovnog udruženja predstavlja dio prihoda koji se dobije kada se od ukupnog prihoda odbiju materijalni troškovi poslovanja i amortizacije.

Član 53.

Dohodak Poslovnog udruženja raspodjeljuje se na:

1. dio za podmirenje ugovornih i zakonskih obveza,
2. dio za osobne dohotke radnika biroa,
3. dio za zajedničku potrošnju radnika biroa.

Član 55.

Ostatak dohotka koji preostaje nakon podmirenja ugovornih i zakonskih obveza i izdvajanja za osobne dohotke i zajedničku potrošnju radnika Biroa vraća se članovima ili se unosi u zajednički fond organizacija članica Udruženja, a prema Odluci Upravnog odbora.

Član 56.

Osobni dohoci UK radnika Biroa Poslovnog udruženja usklađuje se s osobnim dohocima UK radnika u poduzećima potpisnicima sporazuma, s tim da se odlukom Upravnog odbora Poslovnog udruženja mogu povećati do 10% iznad prosjeka po UKR-u u odnosu na potpisnice sporazuma.

X OBAVEZE U PRUŽANJU MEĐUSOBNIH EKONOMSKIH I DRUGIH POMOĆI

Član 57.

Potpisnici sporazuma mogu formirati poseban fond za pružanje ekonomske pomoći pojedinim potpisnicima koje dođu u izuzetne ekonomske poteškoće.

Pravilnik o formiranju, upotrebi i davanju pomoći iz ovih sredstva donesti će potpisnice sporazuma do konca 1973. godine.

XI PROVOĐENJE SAMOUPRAVNOG SPORAZUMA

Član 58.

U svrhu praćenja i provođenja ovog Sporazuma i njegovog daljnjeg usavršavanja organizacije, koje su zaključile Sporazum, osnivaju zajednički organ — Skupštinu za samoupravni sporazum.

U Skupštini svaka organizacija delegira po jednog člana i njegovog zamjenika.

Član 59.

Članovi Skupštine biraju predsjednika Skupštine i njegovog zamjenika.

Član 60.

Skupština na sjednicama razmatra pojedina pitanja, donosi zaključke i utvrđuje stavove.

Zaključci i stavovi Skupštine smatraju se usvojenim ako se za njih izjasni natpolovična većina svih članova.

Član 61.

Skupština ima naročito slijedeća prava:

1. razmatrati provođenje Samoupravnog sporazuma u radnim organizacijama,
2. predlagati izmjene i dopune Sporazuma,
3. davati upute i objašnjenja u vezi sa primjenom Sporazuma,
4. utvrđivati način praćenja i provođenja Sporazuma.

U svrhu ostvarenja prava iz prethodnog stava Skupštini su dužne organizacije dostaviti statute, opće akte, završne račune, izvještaje i druge podatke o primjeni Samoupravnog sporazuma.

Član 62.

Ako Skupština utvrdi da se pojedine organizacije ne pridržavaju Sporazuma, postupaju suprotno njegovim odredbama ili ne provode utvrđene mjere može uputiti takvoj organizaciji prigovor. Prigovor mora biti obrazložen.

Ukoliko organizacija, kojoj je prigovor upućen, ne odgovori odnosno ne uskladi svoje ponašanje sa odredbama Samoupravnog sporazuma, Skupština može prije podnošenja prijedloga pred nadležnu arbitražu pozvati predstavnike te organizacije da se izjasne o primjedbama na kršenje Sporazuma.

Član 63.

Skupština će izabrati posebno uže tijelo stalnu komisiju od 5 članova iz svojih redova, koji će obavljati pojedine poslove iz nadležnosti Skupštine. Ovo tijelo ne može donositi odluke.

Član 64.

Skupština će donijeti poslovnik kojim pobliže utvrđuje način svoga rada.

Član 65.

Organizacije koje su zaključile ovaj Sporazum dužne su postupiti u skladu s njegovim odredbama, a naročito:

— svoje statute i druge opće akte uskladiti sa samoupravnim sporazumom u roku od 60 dana od stupanja ovog sporazuma na snagu,

— aktivno učestvovati u radu Skupštine i drugih zajedničkih organa u provođenju Samoupravnog sporazuma,

— razmatrati prijedloge i primjedbe organa ovlaštenih ovim Sporazumom i o svom stavu obavještavati te organe najkasnije u roku od 15 dana od dana dobivanja prijedloga i primjedbi,

— u slučaju prigovora o nepridržavanju Sporazuma dati potrebno obrazloženje i omogućiti uvid u dokumentaciju, te na zahtjev Skupštine uputiti svoje ovlaštene predstavnike na sjednicu Skupštine,

— u slučaju spora o provođenju Sporazuma podrći se odluci arbitraže koju određuje Skupština.

Član 66.

Stručne i administrativne poslove u vezi sa radom Skupštine i druge poslove u vezi sa praćenjem izvršenja ovog Sporazuma obavlja Biro Poslovnog udruženja. Troškove oko obavljanja ovih poslova snose proporcionalno potpisnici ovog Sporazuma.

Član 67.

Svaka radna organizacija snosi troškove vezane za učešće svojih predstavnika u radu Skupštine.

Posebne zajedničke troškove snose radne organizacije u skladu sa zaključkom Skupštine.

XII PRISTUPANJE I ODUSTANAK OD SPORAZUMA

Član 68.

Ovom Samoupravnim sporazumom mogu naknadno pristupiti i organizacije koje nisu učestvovala u njegovom zaključivanju.

Član 69.

Svaka organizacija koja je zaključila ovaj Sporazum može odustati od Sporazuma pod uvjetima određenim Zakonom.

O odustanku organizacija obavještava Skupštinu i sve organizacije koje su zaključile Sporazum.

Organizacije ne mogu odustati od pojedinih odredbi Sporazuma. U slučaju nepridržavanja Sporazuma provodi se postupak određen Zakonom i ovim Sporazumom, a ukoliko radna organizacija ne provede potrebne mjere smatrat će se da je odustala od Sporazuma. Odluku o tome donosi Skupština za samoupravni sporazum.

XIII PRELAZNE I ZAVRSNE ODREDBE

Član 70.

Potpisnici sporazuma koji su do sada imali veći osobni dohodak po UKR-u nego bi im pripadao po mjerilima iz ovog sporazuma dužni su uskladiti visinu osobnih dohodaka s odredbama ovog sporazuma do kraja 1973. godine i to za $\frac{1}{4}$ razlike u obračunskom razdoblju od I do VI 1973. godine i za $\frac{3}{4}$ razlike u obračunskom razdoblju VII do XII 1973. godine.

Član 71.

Do konca 1972. obračun i isplata osobnih dohodaka, sredstava zajedničke potrošnje i ostalih primanja radnika koja terete materijalne troškove radnih organizacija, vršit će se u skladu sa odredbama ovog sporazuma uz slijedeća ograničenja:

a) u organizaciji u kojoj je isplaćeni neto prosječni osobni dohodak po radniku u 1971. godini bio manji od 1.500.— dinara, osobni dohoci i sredstva zajedničke potrošnje isplaćuju se u skladu sa Samoupravnim sporazumom,

b) u organizaciji koja je vršila isplate osobnih dohodaka u 1972. godini prema odluci Skupštine općine, osobni dohoci i sredstva zajedničke potrošnje isplaćuju se u skladu sa samoupravnim sporazumom,

c) u organizaciji u kojoj je isplaćeni neto prosječni osobni dohodak po radniku u 1971. godini bio veći od 1.500.— dinara, osobni dohoci i sredstva zajedničke potrošnje isplaćuju se u skladu sa samoupravnim sporazumom, s tim da porast osobnih dohodaka i isplata iz sredstava zajedničke potrošnje ne može biti veća od postotka porasta prosječnih osobnih dohodaka u privredi Republike, koji je predviđen Rezolucijom o osnovama društveno ekonomske politike SRH u 1972. godini (16%).

Član 72.

Svaka organizacija može podnijeti zahtjev za izmjenu i dopunu ovog Sporazuma.

Prijedlog se podnosi Skupštini za samoupravni sporazum koja o tome obavještava sve organizacije.

Član 73.

Ovaj Samoupravni sporazum dužne su objaviti sve organizacije koje su zaključile sporazum na način utvrđen njihovim statutom odnosno općim aktom.

Član 74.

Organizacije su dužne sa odredbama ovog Sporazuma uskladiti svoje statute i druge opće akte u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog Sporazuma.

Član 75.

Ovaj SAMOUPRAVNI SPORAZUM stupa na snagu danom 1. XI 1972. godine.

Član 76.

Ovaj SPORAZUM zaključen je dana 17. X 1972. godine i potpisan po ovlaštenim predstavnicima radnih organizacija:

1. Za OOUR pokusni ribnjak Draganić pri Institutu za slatkovodno ribarstvo Zagreb

Ovlašten:

2. Za OOUR Ribnjačarstvo »Končanica« pri Jugoslavenskom kombinatu za slatkovodno ribarstvo Beograd

Ovlašten:

3. Za OOUR Ribnjačarstvo »Šiščan« pri Jugoslavenskom kombinatu Beograd

Ovlašten:

4. Za Korantexport-Import — Koslovno udruženje privrednih organizacija slatkovodnog ribarstva Zagreb

Ovlašten:

5. Za OOUR Ribnjačarstvo »Poljana« pri Jugoslavenskom kombinatu Beograd

Ovlašten:

6. Za OOUR »Ribopromet« Daruvar pri Jugoslavenskom kombinatu Beograd

Ovlašten:

7. Za »Ribarstvo« — Poduzeće za promet ribom Osijek

Ovlašten: